

Lap: SZABADSÁGHARCOS

Megjelent: 1956. JUN - 9

BESZÉLŐ KÉPEK ÉS KÉZIRATOK

hirdetik a magyar Szabadságmozgalom
egykori eseményeit a Történeti Múzeum
kiállításán

A magyar szabadságmozgalom Budapesten lezajlott eseményeiről kiállítást készít a Történeti Múzeum, amely néhány nap múlva nyílik meg. *Képek, festmények, rézmetszetek, okiratok hirdetik a fel-fellobbanó harcok emlékét.*

Martinovics nyitja meg a sort. Kivégzéséről készült festmény függ a széles, világos folyosón. A Vérmező fölött sötét tornyosodik a helyőrségi templom, katonák gyűrűje veszi körül a vérpádot. Az elítéltek szekereken érkeznek. A kép közepén Martinovics fája. A levelek a királyi zsarnokság ellen összeesküvőket ábrázolják.

És mindjárt itt mellette az a lacsony üvegszekrényben egyszerű papírlap. Szabadághős, mártír róttá rá a hosszú szálkás betűket. Őz Pál utolsó levele ez a siralomházból.

«Szívből kívánom, — olvassuk a fakó sorokat — halálom legyen a magyarok hasznára.»

Negyvennyolc dicsőséges napjai elevenednek meg. Petőfi Buda eleste után írt cikkének kéziratában felejthetetlen szavak: «Azért, hogy a láng lelohadt, még nem alszik ki a tűz, azért, hogy az eget felhő borítja el, még nem hamvad ki a nap, elég egy szélroham és fellobban a láng.»

A láng fellobbant. Májusban a szabadsághősök csapatai ostromolják a Várban székelő osz-

trák zsoldosokat, május 21-én bevonulnak a Várba. Itt van az emléklap, melyet Kossuth akkor bocsát ki.

A harc elbukott, de a tűz nem lohadt le. Október 6-a, a mártírok vére nem tudta kioltani. Csak egy szélroham kellett, 1918-ban fellobbant újra.

Ragyogó napok következnek. *A köztársaság, majd a Tanácsköztársaság dicső napjai.* A képeken megelevenedik a mult. Rákosi Mátyás beszél hatalmas tömeg előtt a Vérmezőn, azon a helyen, ahol százötven évvel előbb Martinovics és társai feje porba hullt. Toborzó csapatok járják a várost. A Vörös Hadseregbe gyűlnek a nép legkiválóbbjai.

A forradalom lángját a 25 éves Horthy-terror hiába próbálta kifrtani. *Huszonöt év múlva ismét feltűnnek az ágyúk a város alatt.*

Budapestet ostromolják. *A Várban most is németek székelnek, a diadalmas Szovjet Hadsereg ott áll, ahol száz esztendővel előtte 48 vörössipkás honvédek.* A Szovjet Hadsereg feltartóztathatatlanul halad előre. Nyomában felragyog fővárosunk felett a szabadság napja, hogy többé ne tűnjön le soha.

Ennyi a kiállítás. Néhány kép, néhány okirat végigkíséri a soha ki nem alvó, fel-fellobbanó szabadságharcok tüzeit.